

DØD OG FORDÆRV GIVER LIV I NATUREN

Et dødt dyr udgør et formidabelt “tag-selv-bord” for en alenlang række af dyr, fugle, insekter og orme. For så forskellige skabninger som ådselsbiller, gribbe og glenter er døde dyr en livsnødvendighed, så hvorfor har vi så travlt med at fjerne ethvert kadaver, der falder på vores vej?

Når en grævling, en hare eller et rådyr ligger trafikdræbt i vejkanten, ringer behjertede personer straks til 112 for at få det “fjernet”, men hvorfor ikke bare trække det ind i skoven og lad naturens eget renovationsvæsen ordne paragrafferne? Døde dyr skaber liv i naturen.

I landbrugslandet Danmark er døde dyr en sjældenhed i landskabet, til trods for den vigtige rolle de spiller i den store husholdning. Især gælder det husdyr. Til trods for at svineindustrien dagligt må bortskaffe mindst 25.000 døde pattegrise, så ender ikke en eneste som tilskud til naturens kredsløb. Alle kadavere skal sendes til destruktion. Det siger lovgivningen.

I SPANIEN ER DET ANDERLEDES. Dernede har myndighederne accepteret, at døde husdyr kan efterlades ude i landskabet. Det er en af årsagerne til, at de spanske gåsegribbe er i god fremgang. De 34 gåsegribbe, der besøgte Danmark i juni 2016, kom fra den voksende bestand i Spanien.

Krager, skader og ravne flokkes gerne om et kadaver, men de er ikke de eneste, der tager for sig af retterne. Musvåge, havørn og især glenten æder gerne ådsler, og det samme gør ræv og grævling. Stæren plukker hår til at fore redekassen, mens musvitten – der hedder talgoxe på svensk – gerne hakker sig et fedt måltid fra det døde kadaver. I småtingsafdelingen flokkes insekter, der lever som ådselsædere.

I den sydjyske Klelund Dyrehave ved Hovborg har man anlagt fire “kadaverpladser”, der regelmæssigt forsynes med trafikdræbt vildt og hjortekadavere fra dyrehaven. Gennem nogle år er billefaunaen på

disse pladser undersøgt af en af landets dygtigste billeforskere, Ole Vagtholm. Og det er ikke småting, den kyndige ekspert har konstateret.

UD AF 3.817 BILLEARTER I DANMARK har Ole Vagtholm konstateret 956 arter i Klelund Dyrehave. Af disse var hele 19 arter rødlistede som truede. Hvad angår kadaverpladserne, fandt han her hele 60 arter, hvoraf en var rødlistet. På hjorteeskrementer levede der 52 arter, og af disse var fire rødlistede.

Men nok så interessant var den sekundære rolle, kadaverpladsernes biller spiller for dyrehavens andre beboere. De har især betydning på menukortet for rødrygget tornskade. Ved hjælp af et vildtkamera ved en kadaverplads blev det dokumenteret, at tornskader sætter sig afventende i buskene omkring de døde dyr, og når skarnbasser og andre store biller kommer flyvende ind, tiltrukket af “duften” fra kadaverne, hapser tornskaderne godbidderne. Klelund Dyrehave

DØD GIVER LIV

Trafikdræbte dyr kan bidrage til rigdommen af dyreliv i naturen. Et ådsel sætter gang i naturens mange kredsløb lige fra de mindste organismer til de største rovdyr

har en ynglebestand på mindst 30 par af de snu tornskader.

NÅR DØDE DYR HAR SÅ INDLYSENDE en naturhistorisk værdi, hvorfor er der så ikke flere af dem? Det skyldes i høj grad den strikse lovgivning. Selvom de fleste nok synes, at den svineproducent, der smed to døde grise ud til de besøgende gåsegribbe i sommeren 2016, var dagens mand, så gjorde han sig skyldig i en alvorlig overtrædelse af § 1 i EU-forordning nr. 1069/2009. En alvorlig forseelse, der kan give op til to års fængsel.

Så hold dig fra at smide døde heste, køer eller svin rundt om i landskabet. Derimod er alt trafikdræbt vildt lovligt at henlægge til det store kredsløb, så snup den døde hare eller ræv, der ligger i vejkanten.

Klogt kan det være at bure sine kadavere inde eller tøjre dem solidt til jorden, så Mikkel ikke bare slæber af sted med dem den første nat. Skal de døde give liv til naturen, bør måltidet deles med så mange som muligt. Velbekomme! &

“ Musvåge, havørn og især glenten æder gerne ådsler, og det samme gør ræv og grævling.

SKRALDEMANDEN
Glenten har en viktig rolle som "naturens skraldemand", men kan også selv jage og dræbe sit bytte, især når den har unger.

MARKENS GRØDE
Hvor der ligger et ädsel, er det ikke kun dyr og insekter, der har gavn af næringen. Også plantelivet suger til sig. Græsser, blomsterplanter og svampe får sig et skud gødning, når forrådnelsen frigør fosfor og kvælstof.

ÄDSELSGRAVERE
Deres fremragende lugtesans gør, at ädselbiller kan lugte sig frem til de døde dyr, deres larver skal leve af. De er også dygtige flyvere, så de kan nå frem til ädslet og grave det ned, inden det bliver ädt op af maddiker.

LUFTENS HELTE

Selv den majestæti-
ske havørn går ikke af
vejen for at slå ned på
et stort ådsel. I dagevis
kan den vende tilbage
og forsyne sig, mens
der stadig er lunser at
hente. Ravnene er ofte
en skarp konkurrent ved
ådselsbordet.

DEN MINDSTE SPURV

Dækhår til redeforing
hentes af mange
småfugle fra døde dyr. I
hårde vintre er der også
et kosttilskud at hente.

PAS PÅ ROTTER

Eneste ubehagelige
gæst ved ådselsbordet
er rotten. Den undgås
bedst ved at placere det
døde dyr ude i åbent
terræn, hvor rotter kun
sjældent tør komme.
Her patruljerer ravne
og musvåger, og de viser
ingen nåde.